

MKR-SAK 7/00

**DEN NORSKE KIRKES ØKUMENISKE OG
INTERNASJONALE ENGASJEMENT**

Saksbehandler: Ørnulf Steen

Tidligere behandlet:

MKR-saker 10/99, 16/99, 32/99 og NØM-saker 6/99 og 12/99, MKR/AU-sak 28/99
Prosjektet ble presentert for Kirkemøtet som del av saksfremstillingen til KM-sak 16/99 (Den norske kirkes økumeniske og internasjonale engasjement i etterkant av generalforsamlingene i LVF, KEK og KV) og fikk tilslutning både fra komiteen som behandlet denne saken og gjennom behandlingen i plenum.

Prosjektets navn:

Prosjektet har hatt arbeidstittelen "Den norske kirkes økumeniske og internasjonale engasjement". MKR/AU foreslår at prosjektet gis navnet "Guds menighet – jordens største under"

Prosjektgruppe:

Sekretariatet foreslår at følgende personer forespørres om å være med i en prosjektgruppe:
Hans Olav Høivik (lege, medl. av styret i KN, leder av styringsgr. for Int.kons. i Hamar bd)
Anne Tveter (lege, tidl. Bl.a. medlem av KVs sentralkomite)
Gunnhild Sivertsen Sørvig (Student, medølem av NØM)
Torbjørn Lied (Sokneprest i Oddernes, medl. av NØM)
Ragnhild Jepsen (Kapellan i Åmot, medlem av TN)
Øyvind Helljesen (Tilsynsmann i Metodistkirken)

PROSJEKTBESKRIVELSE

MKR igangsetter i løpet av år 2000 et prosjekt med følgende tittel

"Guds menighet – jordens største under"

Om menighetenes erfaringer i misjon, økumenisk samarbeid og solidaritet.

Prosjektet er et initiativ innen Kirkemøtets satsingsområde "Åndelig fornyelse".

BAKGRUNN

De senere årene har det skjedd forandringer både lokalt, regionalt og nasjonalt i Den norske kirke i spørsmål som gjelder økumenikk, misjon, solidaritet og internasjonale utfordringer. Denne nye situasjonen skaper behov for å utruste oss til å svare på de utfordringer som springer ut av den. Stikkordsmessig kan følgende nevnes:

- det mangfoldige vennskapssamarbeidet både på menighets- og bispedømmeplan. Det dreier seg om kontakt til lutherske søsterkirker og til andre kirkesamfunn både på vårt kontinent og i andre verdensdeler.
- menigheter og solidaritetsarbeid både nasjonalt og internasjonalt i forhold til konkrete spørsmål om rettferdighet, menneskerettigheter og ansvar for skaperverket. Det handler om samarbeid med Kirkens Nødhjelp, bl.a. med fasteaksjonen, arbeidet med oppfølging av Kirkemøtevedtaket om Forbruk og rettferd, miljøspørsmål, konfirmantaksjoner av ulike slag, underskrifts- og postkortaksjoner i tilknytning til Amnesty International og andre organisasjoner.
- arbeidet med misjonerende menigheter og utviklingen i samarbeidet mellom kirken og organisasjonene lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt. I denne sammenheng må særlig nevnes utviklingen av Samarbeidsråd for menighet og misjon (SMM).
- menigheter i møte med den flerkulturelle og flerreligiøse virkeligheten gjennom innvandrere, dialoggrupper i lokalmiljøene og utfordringen fra kirkeasyl og asylmottak i lokalmiljøene.
- lokalt økumenisk samarbeid.
- kirkeavtalenes betydning for kontakten til kirker i andre land og for lokaløkumenisk arbeid i Norge.
- arbeid med gudstjeneste i lys av økumeniske og internasjonale impulser.

Bak disse forhold ligger viktige beslutninger, arbeidsprosesser og utviklingen både nasjonalt og internasjonalt. Følgende stikkord kan nevnes:

- Den norske kirkes aktive deltakelse som medlem av Kirkenes Verdensråd, Konferansen av Europeiske kirker, Det Lutherske Verdensforbund og Nordiska Ekumeniska Rådet
- opprettelsen av Norges kristne råd
- forberedelsesprosessen til KV's misjonskonferanse i Salvador 1996, "Evangeliet og kulturene" som resulterte i den norske rapporten "Gud er løs".
- kirkelig deltakelse i freds og forsoningsprosesser rundt om i verden
- teologiske læresamtaler og kirkeavtaler
- menighetenes økte bevissthet om muligheten for å hente fornyelse fra søsken i andre deler av verden

MÅLSETTING

Som det fremgår av det foregående, har menigheter i Den norske kirke ulike typer erfaringer fra engasjement i misjon, økumenisk samarbeid og solidaritet både nasjonalt og internasjonalt. Prosjektet utfordrer de menighetene som ønsker det til å arbeide med sine erfaringer fra slikt arbeid. Målet med å reflektere over egne erfaringer er

- å styrke bevisstheten om at menigheten tilhører den ene, verdensvide, apostoliske kirke og å finne uttrykk for dette når menigheten er samlet - den er lokal menighet i et globalt fellesskap.
- å øke syn og sans for sammenhengen mellom økumenikk på internasjonalt plan gjennom vennskapssamarbeid o.l. og det lokaløkumeniske samarbeidet
- å bidra til å utruste menigheten til oppdraget den har i vitnesbyrd og tjeneste i vår tid, som del av den ene, apostoliske kirke.

- gjennom bevisstgjøring på eget internasjonalt og økumenisk engasjement å inspirere andre menigheter til å knytte internasjonale og økumeniske kontakter.

Prosjektet forankres i lokalmenigheten som del av et globalt fellesskap. Via lokalmenigheten vil prosjektet derfor også berøre bispedømmer, søsterkirker og ulike organisasjoner, både nasjonalt og globalt.

Prosjektet har følgende delmål:

Prosjektet skal stimulere *menigheter* til å reflektere over og å finne uttrykk for sin tilhørighet til og sin identitet formet av både det lokale og det globale. Hvilke impulser har det gitt til gudstjenesteliv, til vitnesbyrd og misjon både lokalt og globalt? Har det påvirket menighetens forkynnelse, undervisning og diakoni? Hvordan påvirker og utrunder det til tjeneste og solidaritet? Hjelper det menighetene til å finne sin plass i et norsk samfunn som i økende grad blir flerreligiøst og flerkulturelt? Hva har arbeidet med den lokale betydningen av økumeniske dialogdokumenter og inngåtte kirkeavtaler både i studiegrupper og gjennom praktisk lokaløkumenisk samarbeid betydd for menigheten?

Prosjektet vil ha en særlig oppmerksomhet mot *ungdom* og deres erfaring av og forståelse for arbeid for kirkelig enhet, vitnesbyrd og tjeneste. Slik kan prosjektet bidra til utvikling, kreativitet og konkret handling i vennsrelasjoner og sikre fremtid og varighet for internasjonalt og økumenisk engasjement.

I den lokale menighet møtes den frivillige og offisielle struktur i kirken. Med utgangspunkt i erfaringer av hvordan dette oppleves i menighetene og med den lokale menighets behov og utfordringer for øye, vil prosjektet søke å styrke samarbeidsformer der *organisasjoner og bevegelser* og det *offisielle kirkelige apparat*, både nasjonalt og internasjonalt, fremstår som ressurser for menigheten i dens vitnesbyrd og tjeneste.

Prosjektet tar sikte på å utfordre de *lokalmiljøene og institusjonene* som var involvert i studieprosessen om *Evangeliet og kulturene* med tanke på de videre erfaringer som er gjort i de enkelte lokalmiljøer.

På samme tid som dette prosjektet tar form i lokalmenighetene, vil *sentralkirkelige organer* og økumeniske arbeidsgrupper arbeide med en studie av kirkeforståelsen som er satt i gang av Kirkenes Verdensråds avdeling "Faith and Order". Det vil bli arbeidet med utveksling av informasjon og impulser mellom denne studieprosessen og de menigheter som deltar i prosjektet.

Det tas sikte på å avslutte prosjektet våren 2001.

MÅLGRUPPER/SAMARBEIDSPARTNERE FOR PROSJEKTET

- De primære målgrupper for prosjektet er menigheter og bispedømmer i Den norske kirke
- Organisasjoner for ungdom, misjon, indremisjon, diakoni, både nasjonalt og internasjonalt, kirkelige utdanningsinstitusjoner og medlemskirker i Norges kristne råd og

andre kirkesamfunn i Norge er del av målgruppen som del av det nettverket menighetene i Dnk forholder seg til.

- Utvalgte søsterkirker i andre land er målgruppe ved at noen menigheter får støtte til å invitere representanter fra søstermenigheter/misjonsprosjekter el.lign. til å delta i en refleksjon omkring hva samarbeidet har betydd for dem

METODE

Hovedvekten i prosjektet skal ligge på lokalmenighetens identitet og utfordringer, men det er ikke et tiltak som ønsker å legge nye byrder til menigheter i form av enda en oppgave. Prosjektet er først og fremst en åpen invitasjon til de menigheter som har erfaringer på området som prosjektet setter i fokus og som tror de vil ha utbytte av å reflektere over sine egne erfaringer. For å hjelpe disse menighetene, og de øvrige instanser som prosjektet har som målgruppe, vil det bli utarbeidet materiell som skal hjelpe til med igangsetting av prosjektet. Materiellet vil presentere problemstillinger og spørsmål som kan være aktuelle samt i noen grad orientere om aktuelt ressursmateriell som kan være nyttig for en slik refleksjonsprosess.

Prosjektet vil søke å dra nytte av de erfaringer som gjøres i forbindelse med "Jubileum 2000", bl.a. ved å følge opp aktuelle økumeniske fellesprosjekter. Det skal gi impulser til å reise spørsmål som hjelper til å se sammenhengen mellom lokaløkumenikk og det internasjonale vennsamarbeidet. I løpet av prosjektperioden vil det bli arrangert et seminar der deltakere i prosjektet presenterer resultater av det de har arbeidet med. Det tas sikte på å utarbeide en endelig rapport med bidrag fra noen av de ulike deltagerne i prosjektet.

MKR er oppdragsgiver og har det overordnede ansvar for prosjektet. Rådet gir rammene både for prosjektets innhold (slik det fremkommer i denne prosjektbeskrivelsen) og økonomi (Bevilgning fra Opplysningsvesenets fond).

MKR oppnevner en prosjektgruppe som får ansvar for gjennomføringen av prosjektet.

Prosjektgruppen rapporterer til MKR.

NØM vil naturlig fungere som referansegruppe for prosjektet.

TIDSPLAN

Vår 2000	Prosjektet forberedes. Prosjektgruppe oppnevnes Bispedømmer og aktuelle organisasjoner/institusjoner trekkes inn i forberedelsesarbeidet.
Høst 2000	Henvendelse til menighetene. Arbeid i lokalmiljøene.
Vår 2001	Arrangere seminar der "resultater" av arbeidet i lokalmiljøene presenteres og reflekteres over.
Høst 2001	Utarbeiding av rapport

Forslag til vedtak:

1. MKR gir sin tilslutning til prosjektet "Guds menighet – jordens største under" og ber om at det iverksettes etter den foreslåtte projektskisse og tidsplan.

2. Følgende personer anmodes om å sitte i en prosjektgruppe:

*Hans Olav Høivik
Anne Tveter
Gunnhild Sivertsen Sørvig
Torbjørn Lied
Ragnhild Jepsen
Øyvind Helljesen*

3. MKR ber om regelmessig tilbakemelding om prosjektets fremdrift.

